

Stomická poradna Chirurgické kliniky 2. LF UK a ÚVN Praha

- Stomická sestra: Mgr. Iva Otradovcová
- Zástup v nepřítomnosti: Mgr. Lucie Kubátová, Bc. Tereza Hůlková

- Stomická poradna: pondělí – středa pouze na objednání
- Telefon: 973 202 914 nebo 737 009 015 v pracovní době
- Mail: iva.otradovcova@uvn.cz

Typy stomií

Ileostomie

- vyústění tenkého střeva nejčastěji v pravém polovině břicha
- odvádí řídkou stolicí

Kolostomie

- vyústění tlustého střeva v levé polovině břicha
- odvádí kašovitou nebo formovanou stolicí

Urostomie

- vyústění močových cest přes kličku tenkého střeva v pravém podbřišku

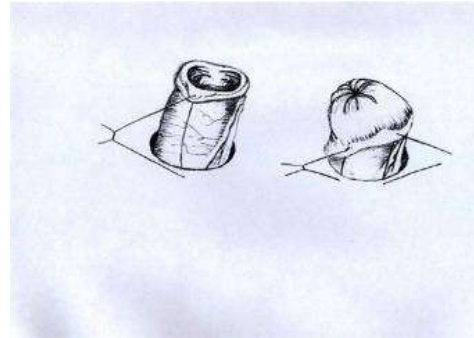

ÚVN

ÚSTŘEDNÍ VOJENSKÁ NEMOCNICE
Vojenská fakultní nemocnice Praha

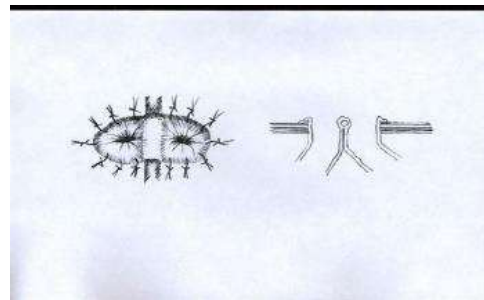
Stomie terminální

- do kožního otvoru na břicho ústí pouze jedna střevní klička

Stomie axiální

- do kožního otvoru na břicho ústí dvě střevní kličky

- **Stomie dočasná** – vyústění střeva je pouze do doby vyřešení problému a následně lze obnovit jeho kontinuitu (ileostomie, kolostomie)
- **Stomie trvalá** – vyústění střeva je trvalé a kontinuitu nelze nikdy obnovit (ileostomie, kolostomie, urostomie)
- Stomie na tenkém a tlustém střevě jsou vždy inkontinentní a nelze vytvořit nový svěrač

ÚVN

ÚSTŘEDNÍ VOJENSKÁ NEMOCNICE
Vojenská fakultní nemocnice Praha

Předhospitalizační edukace u stomické sestry

- Ke stomické sestře posílá pacienta operatér - chirurg
- Lze ji absolvovat samostatně nebo v doprovodu osoby blízké

Přínos předhospitalizační edukace:

- možnost seznámit se se stomickou sestrou ještě před operací
- získáte základní informace o stomii
- získáte informace o stomických systémech a stomickém příslušenství
- dostanete písemné edukační materiály s návody a obrázky
- odnesete si edukační balíček pro praktický nácvik doma
- naučíte se ovládat speciální stomické nůžky
- dostanete informace o předoperačním značení
- máte možnost plánovat pooperační edukaci s blízkými
- získáte kontakt na ILCO – patientská organizace
- máte možnost klást otázky

ÚVN

ÚSTŘEDNÍ VOJENSKÁ NEMOCNICE
Vojenská fakultní nemocnice Praha

Předoperační značení

- se provádí u plánovaných výkonů pro optimální vyústění střeva, aby byla stomie dobře ošetřitelná
- provádí se ve spolupráci s pacientem
- večer před operací
- ráno v den operace

Kdo značí

- certifikovaná stomická sestra
- lékař – operatér (chirurg)

ÚVN

ÚSTŘEDNÍ VOJENSKÁ NEMOCNICE
Vojenská fakultní nemocnice Praha

Pooperační ošetřování stomie

- po celou dobu hospitalizace budete mít k dispozici zapůjčený stomický koš se stomickými prostředky pro ošetřování vaší stomie
- přípravu balíčku k ošetření se naučíte se stomickou sestrou
- dostanete dostanete písemný návod - tahák

Budete potřebovat – vše najdete ve stomickém košíku

- 1) sáček na odpadky
 - 2) odstraňovač ve spreji nebo roušce
 - 3) jemný toaletní papír
 - 4) mycí napuštěná rouška nebo lze použít sprchu a mýdlo
 - 5) netkaná textilie
 - 6) ochranný film v roušce nebo ve spreji
 - 7) jednodílný nebo dvoudílný stomický systém
 - uzavřený sáček s vystřiženou podložkou
 - nebo výpustný sáček s uzavřenou výpustí a vystřiženou podložkou
 - nebo urostomický sáček s uzavřenou výpustí a vystřiženou podložkou
-
- podložka se vystřihuje podle tvaru a velikosti stomie
 - naučíte se to prakticky se stomickou sestrou

ÚVN

ÚSTŘEDNÍ VOJENSKÁ NEMOCNICE
Vojenská fakultní nemocnice Praha

Příprava balíčku k ošetření

1) sáček na odpadky

2) toaletní papír

3) mycí ubrousek nebo sprcha

4) netkaná textilie

5) ochranný film

6) stomický systém

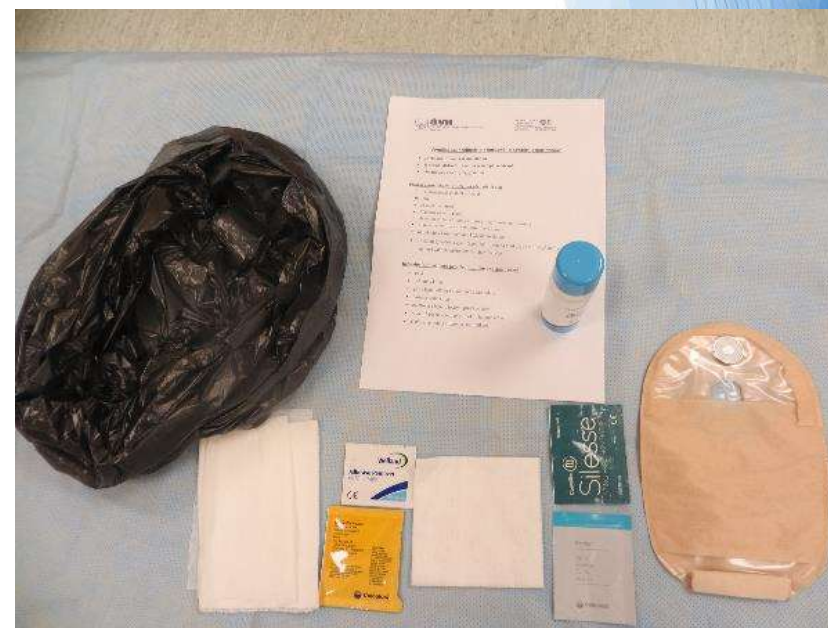
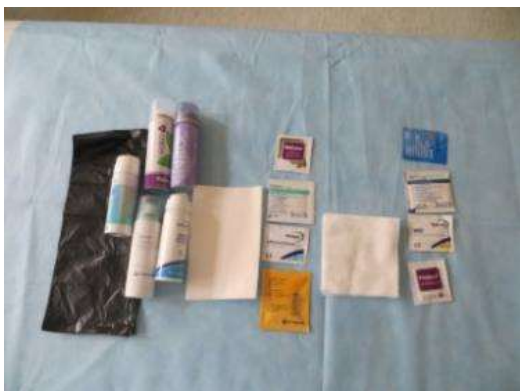
7) balíček

ÚVN

ÚSTŘEDNÍ VOJENSKÁ NEMOCNICE
Vojenská fakultní nemocnice Praha

Rozložení balíčku před ošetřením stomie

ÚVN

ÚSTŘEDNÍ VOJENSKÁ NEMOCNICE
Vojenská fakultní nemocnice Praha

- rozlož si sáček na odpadky a vše, co použiješ při ošetřování do něj vyhazuj
- plný výpustný nebo urostomický sáček před výměnou vyprázdni
- šetrně uvolni použitý systém pomocí odstraňovače ve spreji – nastříkej ho trochu mezi podložku stomické pomůcky a kůži pacienta
- počkej asi 5 vteřin než uvolní starou podložku od kůže
- jednou rukou přidržuj kůži a druhou rukou postupně odlupuj sáček z těla
- šetrně otři stomii a peristomální okolí od stolice/moče toaletním papírem
- stomii a peristomální okolí omyj ve sprše
- nepoužívej žínku ani houbu a střevo omývej pouze namydlenou rukou
- nebo použij lavorek s teplou mýdlovou vodou a netkanou textilií
- nebo použij napuštěnou mycí roušku
- netkanou textilií osuš peristomální oblast a stomii

ÚVN

ÚSTŘEDNÍ VOJENSKÁ NEMOCNICE
Vojenská fakultní nemocnice Praha

- do bezprostředního okolí stomie aplikuj poklepem ochranný film v roušce nebo nastříkej ochranný film ve spreji
- ověř si, že je film na kůži suchý
- nalep vhodný typ sáčku a přihlad' podložku ke kůži – nejprve těsně okolo stomie a potom celou plochu
- na urostomii vždy nalep sáček urostomický, který lze napojit na sběrný sáček
- na ileostomii vždy nalep sáček výpustný
- na kolostomii nalep sáček uzavřený nebo výpustný dle konzistence stolice
- nalepenou podložku zahřívěj několik minut rukama
- sáček s odpadky zavaž a vyhod' ho do komunálního odpadu

Kdy provádět výměnu jednodílného systému

- při podtečení ihned
- uzavřený sáček - dle plnosti – nejčastěji 1 - 2x denně
- výpustný nebo urostomický sáček nejčastěji po 24 hod.
ale je možné ponechat ho i 48 hodin a opakovaně se vypouští

Kdy provádět výměnu dvoudílného systému

- při podtečení ihned
- u kolostomie může podložka zůstat max. 3 - 4 dny
- sáček se mění dle naplnění
- u ileostomie a urostomie může podložka zůstat max. 2 - 3 dny
- sáček se opakovaně vypouští a mění se denně nebo ob den

ÚVN

ÚSTŘEDNÍ VOJENSKÁ NEMOCNICE
Vojenská fakultní nemocnice Praha

Individuální ošetření poškozené kůže okolo stomie

- **indikace vždy po konzultaci se stomickou sestrou**
- indikace podle typu poškození
- stomická sestra individuálně doporučí vhodné stomické příslušenství a vysvětlí vám proč ho používat
- stomická sestra vás naučí stomické příslušenství správně používat

Stomické příslušenství

Stomická pasta/gel bez alkoholu

- lépe je nanášet ji na podložku okolo vystřiženého otvoru než přímo na kůži

Stomická pasta s alkoholem

- je třeba chvíli počkat, nechat alkohol odvětrat - může štípat

Stomický pudr

- se aplikuje ve slabé vrstvě (pocukrovat) pouze na poškozenou secernující (vlhkou) kůži a hned se nalepuje podložka
- obě vrstvy se spojí

ÚVN

ÚSTŘEDNÍ VOJENSKÁ NEMOCNICE
Vojenská fakultní nemocnice Praha

Vkládací kroužek různých tvarů a velikostí

- modeluje se a roztahuje se pomocí prstů na velikost a tvar stomie
- nalepuje se těsně okolo stomie
- teprve přes kroužek se přilepí sáček
- po uhlazení se lepicí plochy pevně spojí

Přídržné pásky různých délek, šířek, tvarů a velikostí

- zvětšují lepicí plochu stomické podložky
- lepí se 1/3 přes podložku a 2/3 na kůži a je nutné dobře je uhladit
- lze jimi přelepovat také defekty a nerovnosti u stomie a přes ně teprve lepit stomickou podložku

Ochranný film

- není lepidlo
- standardní je pro kolostomii
- silikonový je pro ileostomii a urostomii a poškozenou kůži
- ve spreji se aplikuje souvislým postříkem okolo stomie a musí se zaschnout
- v roušce se aplikuje poklepem okolo stomie a musí zaschnout

ÚVN

ÚSTŘEDNÍ VOJENSKÁ NEMOCNICE
Vojenská fakultní nemocnice Praha

Odstraňovač ve spreji

- standardní nebo silikonový
- pomáhá uvolnit použitou podložku od těla
- stříká se mezi podložku a kůži

Přídržný pásek okolo těla

- lze použít u jednodílného systému s konvexní podložkou
- u dvoudílného systému

Stomický pás s otvorem

- lze používat jako prevence vzniku parastomální kýly nebo kompenzace již vzniklé parastomální kýly
- musí se nasazovat a sundávat vždy v leže
- variantou může být stomický pás bez otvoru
- variantou může být individuálně zhotovený stomický pás, který musí schválit revizní lékař

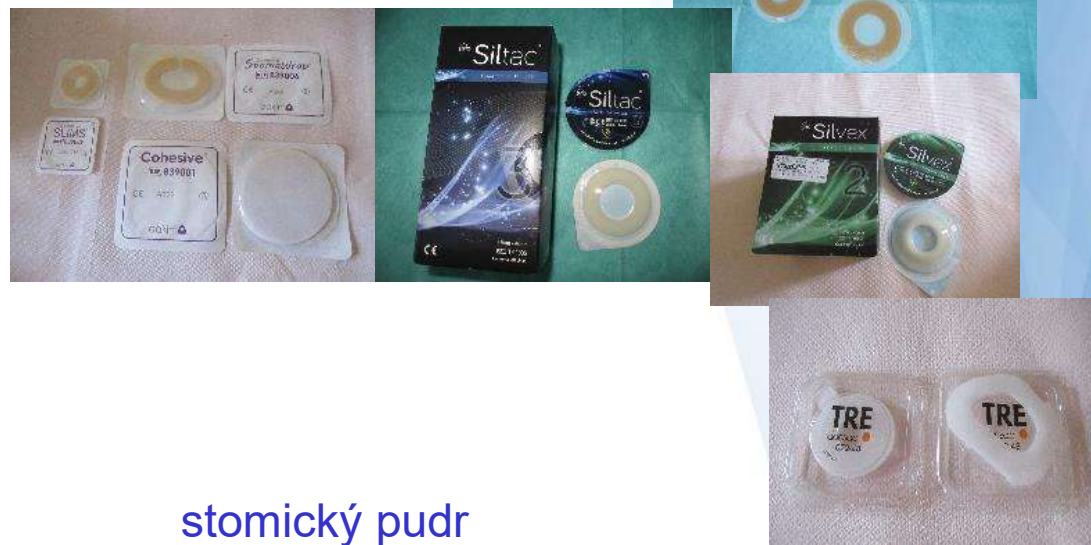
ÚVN

ÚSTŘEDNÍ VOJENSKÁ NEMOCNICE
Vojenská fakultní nemocnice Praha

Stomické příslušenství výplňová pasta nebo silikon

vkładací kroužky

přidržené pásky pásky okolo těla

stomický pudr

přidržený pásek okolo těla

ÚVN

ÚSTŘEDNÍ VOJENSKÁ NEMOCNICE
Vojenská fakultní nemocnice Praha

Používání stomického systému

Jednodílný stomický systém

- podložka (lepici plocha) je pevně spojená se sáčkem
- vždy se mění celý systém

Dvoudílný stomický systém

- mechanický - podložka a sáček se spojují k sobě pomocí přírubových kroužků
- adhezivní technologie – sáček se na podložku přilepuje

Sáčky máme u obou systémů

- uzavřené
- výpustné
- urostomické
- univerzální s výpustí na špunt

ÚVN

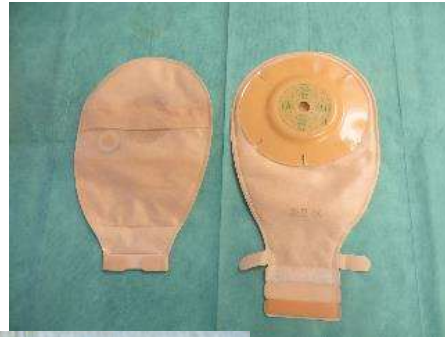
ÚSTŘEDNÍ VOJENSKÁ NEMOCNICE
Vojenská fakultní nemocnice Praha

Jednodílný stomický systém – sáček uzavřený, výpustný, urostomický

- Plochá podložka

- Konvexní podložka

- Konkávní podložka

ÚVN

ÚSTŘEDNÍ VOJENSKÁ NEMOCNICE
Vojenská fakultní nemocnice Praha

Dvoudílný stomický systém – sáček uzavřený, výpustný, urostomický

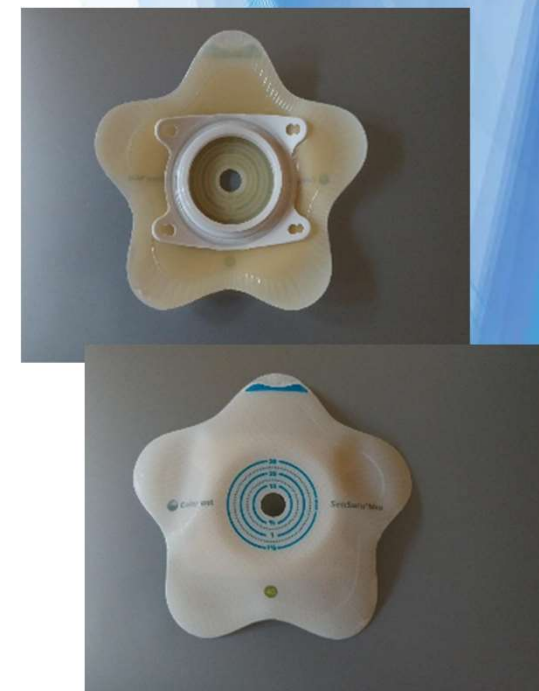
- Plochá podložka

- Konvexní podložka

- Konkávní podložka

ÚVN

ÚSTŘEDNÍ VOJENSKÁ NEMOCNICE
Vojenská fakultní nemocnice Praha

- Udržujte pravidelný kontakt se stomickou poradnou zdravotnického zařízení, kde vás operovali
- Při problému komunikujte se svojí stomickou sestrou
- Používejte jen doporučené stomické prostředky a příslušenství
- Každý stomik potřebuje individuálně vybraný stomický systém a stomické příslušenství

ÚVN

ÚSTŘEDNÍ VOJENSKÁ NEMOCNICE
Vojenská fakultní nemocnice Praha